Kaj še gozd ponuja

IFWFG

I Feel Wood - For Good

ERASMUS+ 2015-2018

Erasmus+

“Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina publikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.”

“This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.”

POJDIMO V GOZD

Žirovski gozd je res zelo lep,

to opaziš tudi, če si slep.

Lepa drevesa, živali, borovnice,

odženejo te iz prostora veselice

ter privabijo te tukaj k nam,

kjer lahko uživaš tudi, če si sam.

Narava tu nam res veliko ponuja,

svež zrak pa te živahno prebuja.

Če polno glavo imaš skrbi,

gozd le-ta jih prevetri.

Potem še ptič zažvrgoli

in tvoje telo ponovno oživi.

Po potki polžek se sprehaja

in oznanja, da človek mnogokrat premalo vztraja,

tega bi se morali zavedati vsi,

ne le majhna peščica ljudi.

Tudi počasi se daleč pride

in sonce vsak dan znova vzide.

Torej, v naravi uživajmo vsi

brez solza in skrbi.

Mija Pirnat, 7. c

Slika 1: Žirovska kotlina obdana s hribi

Žiri ležijo v kotlini na nadmorski višini 482 m. Obdajajo jih skoraj 1000 m visoki hribi, ki so v večjem delu poraščeni z gozdom. Prevladuje mešani gozd. Veliko je smrek, bukev, hrastov … V preteklih letih je tukajšnje gozdove kar precej uničil žled, kasneje pa še lubadar. Kljub temu so gozdovi lepo urejeni, saj je zelo malo podrtih dreves in zaraščenosti. Lastniki gozdov so večinoma okoliški kmetje.

Slika 2: Posledice žleda (podrta drevesa)

Slika 3: Gozdna pot

Zaradi hribovitega terena so gozdovi dobro prepleteni s potmi, ki jih obiskovalci gozda uporabljamo kot sprehajalne poti, lastniki pa za spravilo lesa. Ljudje v Žireh veliko obiskujejo gozdove. Ker so blizu njihovih bivališč, tako rekoč živijo z gozdom. Veliko se sprehajajo, uživajo na svežem zraku ter nabirajo gozdne plodove. V Žirovskih gozdovih lahko vidimo tudi veliko živali (zajci, lisice, srne, divji petelin, jazbeci, številne vrste ptic, kot so sova, kukavica …, včasih pa na obisk pride tudi kakšen medved. Te novice običajno začnejo krožiti ob času, ko so zrele borovnice).

Slika 4: Ostanki ptičjega gnezda

Gozdovi ponujajo svež zrak, uživanje v naravi, gozdne plodove, les za industrijo in kurjavo in še veliko več. Na nekaterih območjih so precej vodnati. Tu izvira nekaj pritokov, ki se izlivajo v Poljansko Soro (Žirovnica, Črna, Osojnica, Hobovščica, Račeva).

Slika 5: Kamnita miza v Ravnah

V žirovskih gozdovih se nahaja Rupnikova linija (utrdba na Golem vrhu), Trim steza LAZ, Smreško jezero … in nekaj naravnih znamenitosti, kot so Kamnita miza v Ravnah, Matjaževe kamre … Po teh gozdovih poteka velik del Žirovskega kolesarskega kroga. Nekajkrat na leto se organizira kreativni pohod skozi Zalo.

Slika 6: Vhod v podzemni rov

Utrdba na Golem vrhu je ena izmed največjih utrdb Rupnikove linije. Sestavljena je iz dveh nadzemnih visokih bunkerjev ter podzemnega rova, ki se nahaja približno 25 m pod površjem. Gradili so jo pred drugo svetovno vojno, kot obrambo pred morebitnim italijanskim napadom, vendar ni nikoli služila svojemu namenu. V njej je zdaj stalna razstava stvari iz časa gradnje. V prostornih dvoranah vse leto potekajo različne prireditve, med katerimi je najbolj atraktivno balinanje z lesenimi kroglami.

Slika 7: Vadišče na Trim stezi LAZ

Žirovsko trim stezo LAZ je leta 1976 postavil učitelj športne vzgoje Janez Bizjak. Vadišče je bilo dobro sprejeto in postalo je priljubljena pohodniška točka Žirovcev. V tem času je bila steza že dvakrat prenovljena. Prvič so jo leta 1996 obnovili študenti. Po desetih letih so bili rekviziti in table spet potrebni obnove in na pobudo občanov so jo pred kratkim spet obnovili. Celotna dolžina proge je 2,5 km, na njej pa je 20 različnih

Slika 8: Vadbene table na Trim stezi LAZ

postaj: 7 ogrevalnih, 12 vaj za treniranje kondicije in krepitev mišic ter na koncu vaje za raztezanje.

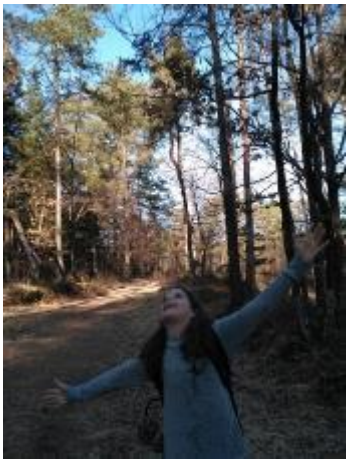

Slika 9: Uživanje v naravi

Od gozda ima vse človeštvo veliko koristi, zato bi morali ljudje bolj skrbeti in paziti nanj. Le tako bodo naši potomci lahko uživali v njegovih lepotah.

Mija Pirnat, 7. c

Trim steza Laz Žiri

Žirovska trim steza Laz je bila od leta 1940, odkar so je zgradili, že dvakrat prenovljena. Prvo postavitev je leta 1976 pripravil učitelj telesne vzgoje Janez Bizjak. Športno-rekreacijska pot je bila dobro sprejeta in je postala priljubljena točka žirovskih športnikov in rekreativcev. Čez čas so naprave (lesene s kovinskimi deli) zastarele in postale obrabljene ter uničene, zato so leta 1996 študentje celotno pot ponovno obnovili.

Po desetih letih so bili rekviziti in table spet dotrajani in na pobudo občanov se je trim steza Laz ponovno obnovila. Nekatera žirovska podjetja so prispevala nekaj novih telovadnih orodij, nekatere pa so samo obnovili ter naredili nove table. Pri posodobitvi vaj, ki bodo prispevale k še učinkovitejši vadbi, sta svetovala športna pedagoginja Janja Grošelj, pri sami postavitvi pa Andrej Bogataj. Dolžina proge je 2,5 kilometra. Na njej je 20 različnih postaj: 7 ogrevalnih, 12 vaj za treniranje kondicije in krepitev mišic ter na koncu vaje za raztezanje. Pot je primerna za vsa starostna obdobja, za najmlajše pa tudi za malo starejše.

Pot se prične na vzhodnem delu Žirovske kotline, na Žigonovem griču, najvišjo točko pa doseže na 16. postaji med potjo na Javorč.

Ana Eržen, 9. a

ERASMUS+

I FEEL WOOD - FOR GOOD

Okoli Žirov je ogromno gozda, v katerem lahko najdeš mnogo najrazličnejših poti, s čudovitimi razgledi in svežim planinskim zrakom. Med sprehajanjem lahko opaziš marsikatero rastlino, uzreš potoček, ki teče čez gozdno pot, če pa imaš srečo, morda srečaš tudi kakšno divjo žival, ki živi v žirovskih gozdovih. Domačini radi v gozdu nabirajo gobe, čemaž, borovnice, gozdne jagode, bezeg, materino dušico in marsikatere druge rastline. Kraj Žiri leži v kotlini, gozd pa se vzpenja po žirovskih hribih in višjih predelih. Gozd je mešan, prevladujeta bukev in smreka. Precej gozdov okoli našega kraja je poškodoval žled leta 2014. Skozi Žiri teče reka Sora, ob kateri se nahaja mnogo pešpoti, kolesarska steza na Ledinici in rekreativni centri. Tam se nahajajo teniška in odbojkarska igrišča, poleg igrišč imajo pa tudi igrala za mlajše obiskovalce. Poleti si kar nekaj Žirovcev privošči tudi kopanje in skakanje s skakalnic v Soro, na Selu pa se po reki lahko zapeljete tudi s kanuji.

Ana Govekar

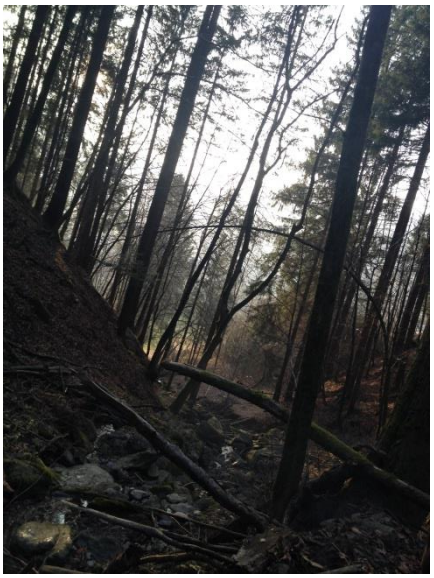

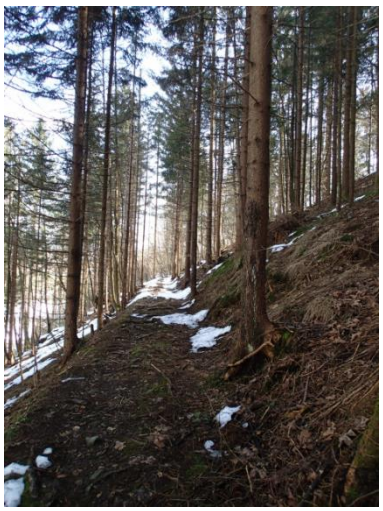

ERASMUS + I FEEL WOOD – FOR GOOD

Gozdovi v Žireh ponujajo različne stvari. V njih lahko preživljamo svoj prosti čas s športnimi aktivnostmi in rekreacijo, pohodništvom, sprehodi, lovom, kolesarjenjem in zabavo. Poleg tega lahko v njih nabiramo tudi gobe in raznovrstne gozdne sadeže. Gozd nudi tudi naravne znamenitosti ter les, ki ga lahko uporabimo za kurjavo, izdelavo raznovrstnega pohištva.

Okoliški hribi:

- Mrzli vrh - Koprivnik je razgledna točka na severozahodu kotline.
- Vrsnik, Ledine, Breznica so zanimivi kraji na zahodni strani v smeri proti Idriji.
- Vrh Svetih Treh kraljev je čudovito razgledišče na Žirovsko in Ljubljansko kotlino, Polhograjsko in Škofjeloško hribovje.
- Goli vrh in Javorč sta najvišja vrhova dolgega grebena Žirovskega vrha. Zlasti Javorč je vse bolj obiskana izletniška točka z lovsko kočo.
- Goropeke so izredno priljubljena izletniška točka domačinov in turistov, ponujajo veliko možnosti za pohodništvo. Naj omenim še, da poteka po hribih mimo Žirov tudi tako imenovana Loška transverzala.

Pogled na Žirovsko kotlino in okoliške gozdove – View at the Žiri valley and surrounding forests

V Žireh je najbolj poznana trim steza Laz. Proga je dolga 2,5 kilometrov. Ponuja 20 postaj, na katerih se lahko ogrevamo, treniramo kondicijo ter krepimo mišice. Na koncu je še postaja, ki je namenjena raztezanju. Natančneje je 7 ogrevalnih postaj in 12 vaj za treniranje kondicije in krepitev mišic. Steza je namenjena aktivnemu preživljanju prostega časa.

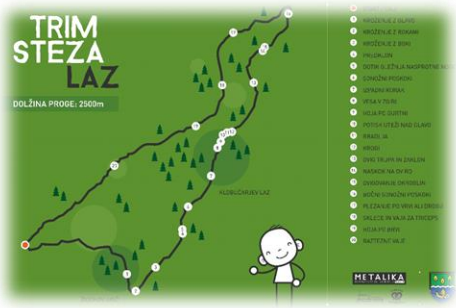

Skica Žirovske trim steze - Sketch Žiri jogging paths

Naravne znamenitosti gozda:
Ob cesti iz Žirov v Logatec ležijo Matjaževe kamre, ki so naravna posebnost (jame) in so najvidnejše arheološko najdišče. Pri izkopavanju so našli kosti jamskega medveda, bizonov, volkov in jelenov. Domačini so jamo uporabljali predvsem kot zavetišče za kurišča ter kamnito orodje, ki so ga uporabljali v kameni dobi. Najdbe so stare okoli 50.000 let.

Matjaževe kamre (jama) - Matjaž's chambers (cave)

Ob tej cesti pa se nahaja tudi pot v naselje Ravne. V vrtači sredi gozda stoji skrivnostna kamnita miza. Skali iz dolomita in dolomitskega apnenca sta naloženi ena na drugo v obliki mize, ki je široka približno 5 m ter visoka nekje od 3 do 4 m.

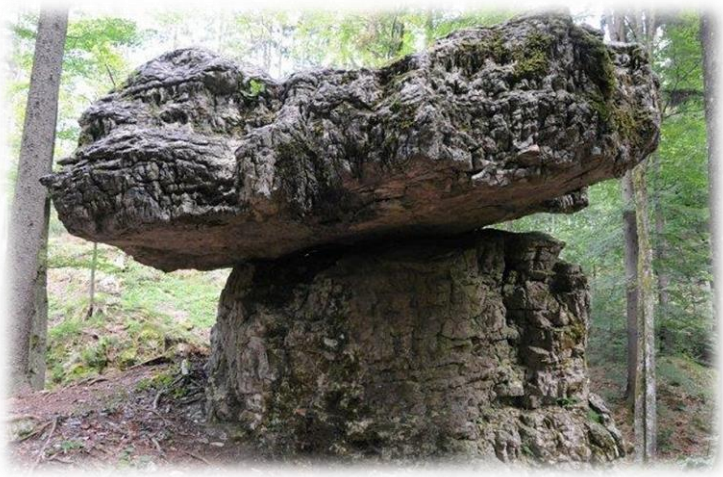

Kamnita miza - stone table

Maršotna jama se nahaja na Ledinici pod cerkvijo sv. Ane. V jami je tunel, ki vodi v cerkev sv. Ane. Tunel in jama sta v času turških napadov domačinom predvsem pomenila zavetišče in varno skrivališče.

Ivana Novak

PS: Zaradi bolezni v času oddaje naloge fotografije niso avtorsko delo, ampak so s svetovnega spleta.

ŽIRI

Žiri so kotlina na koncu Poljanske doline na stičišču treh slovenskih pokrajin (Gorenjske, Notranjske in Primorske).

Obdaja jo veliko hribov in vzpetin, poraslih z gozdom. Žiri so izhodišče številnih planinskih poti, ki so dobro označene z markacijami. Na nekaterih vrhovih so tudi planinske koče, kjer si pohodniki lahko privoščijo jedačo in pijačo.

markacija planinska koča na Mrzlem vrhu

V naših gozdovih sta najpogostejši drevesi bukev in smreka. Po številnih razlagah se ravno zaradi bukvinega ploda – žira naše mesto imenuje Žiri. Gozd je za Žiri z okolico zelo pomemben, saj veliko ljudi za kurjavo uporablja les. Večina obrti povezanih z lesom je mizarstev, kot so Mizarstvo-pohištvo Žakelj Silvo, Mizarstvo Oblak Vladimir, Mizarstvo Jereb in drugi. Največje podjetje v Žireh, ki je povezano z lesom, je M SORA, ki izdeluje lesena okna.

M SORA

Skozi Žiri teče veliko rek in potokov. Največja in najpomembnejša je reka Sora, ki se izliva v Savo. Dolga je 43 km, v njej pa prebiva pet vrst rib: klen, lipan, potočna postrv, šarenka in sulec. Od teh je v reki Sori najbolj pogosta šarenka. Sovra, Račeva, Rakulščica, Ledinščica, Osojnica, Jezerščica in Zabrežnik pa so različno veliki potoki.

reka Sora Ribiška družina Žiri

Društvo povezano z našimi rekami in potoki je Ribiška družina Žiri, ki skrbi za ribe v naših vodah, sicer pa ribe tudi goji in prodaja. Udeležuje se tudi vsakoletne čistilne akcije, ki poteka v spomladanskem času. Akcijo organizira občina Žiri, vsakič pa na njen sodeluje veliko občanov. Tudi učenci 1.–6. razreda naše šole se je udeležujejo in v dopoldanskem času pobirajo odpadke v Žireh in okolici.

Žiri so zelo lepo mesto in vesela sem, da tukaj živim.

Lena Bogataj

Projekt Erasmus+ - okolica Žirov

Predstavil vam bom Žiri. Žiri so mesto s približno 5.000 prebivalci, ki leži na koncu Poljanske doline. Žiri ležijo na stikališču treh pokrajin: Gorenjske, Primorske in Notranjske. Skozi Žiri tečeta dve reki: reka Sora in reka Račeva, ki se v centru Žirov združita in reka Sora teče naprej do Škofje Loke. Žirovska kotlina leži na približni nadmorski višini 480 metrov. Obdajajo jo hribi: Mrzli vrh, Javorč, Goropeke, Zabrežnik in Žirk.

Žirk je znan po tem, da naj bi v njem živel zmaj Lintvern. V Žirovski občini je veliko mitov in legend kot ''Maršotna'' jama, jezero v Smrečju itd. Po poti na Javorč je postavljena Trim steza, ki so jo leta 2016 obnovili žirovski študenti. Narejena je za rekreacijo vseh starosti ljudi. Dolga je 2,5 km in vsebuje 22 postaj. Pot naprej vodi do Javorča. Tam naletimo na ostanke bunkerjev iz 2. svetovne vojne, saj je tam potekala Rupnikova linija. Iz vrha se vidijo Julijske Alpe in s tem tudi naš najvišji vrh Triglav. Po končani poti se lahko okrepčamo v lovski koči na Javorču.

Čisto na drugi strani Žirov pa je najvišji vrh Mrzli vrh, ki je visok 978m. V 'Starih Žireh na poti do Breznice lahko vidimo vodno zajetje. Po Breznici in Mrzlem vrhu je potekala tudi Rapalska meja, ki je v 1. svetovni vojni mejila Slovenijo z Italijo, ohranjenih je še veliko mejnikov. V Starih Žireh, kjer danes stoji knjižnica, je včasih stala šola, danes so jo samo ponazorili z ostanki stebrov. Ta kraj se imenuje Tabor, ker naj bi dolgo nazaj tukaj stalo protiturški tabor. Po pešpoti ob reki Sori se bližamo naselju Ledinica. Tam na gričku stoji cerkev sv. Ane, pod njo pa je ''Maršotna jama''. Pot skozi Lednico naprej vodi do vrha Mrzlega vrha in do planinske koče. Tam je tudi

zasebno smučišče Ledinica. Skozi Ledinico poteka tudi Žirovski kolesarski krog, ki vabi kolesarje iz vse Slovenije. Skupna dolžina kroga je 54 km. Speljana je čez vse žirovske hribe, in sicer po makadamskih poteh.

Največji zgodovinski zanimivosti so Matjaževe kamre, kjer so našli znake ljudi iz kamene dobe in okostje jamskega medveda. Druga pa je, da naj bi na tleh današnjih Žirov bilo pristanišče za ladje, saj so nedolgo nazaj v Jarčji dolini odkrili velik steber za privez ladij.

V Žireh je tudi nekaj športnih objektov. Pr' Kamšk in v Pristanu lahko zaigramo tenis ali odbojko. V Pristanu in na Pustotnk' se lahko ohladimo v hladni vodi reke Sore. Seveda pa ne smemo pozabiti na Nordijski center v Račevi, kjer tekmujejo smučarski skakalci iz cele Sloveniji. Rekreativci lahko pozimi obujejo tekaške smuči in naredijo nekaj krogov po urejeni tekaški progi.

Bine Rakušček

Slika 1/Picture 1 – Pogled na Žirovsko kotlino/View to Žiri basin.

Slika 2/Picture 2 – Bunker na Rupnikovi linije iz 2. Svetovne vojne/Bunker on Rupnik's line from World War II.

Slika 3/Picture 3 – Sotočje reke Sore in reke Račeva/Confluence of river Sora and river Račeva.

Slika 4/Slika 4 – Cerkev Sv. Ane na Ledinici/St. Anne church at Ledinica.

Slika 5/Picture 5 – Matjaževe kamre/Matjaževe kamre

NARAVNE LEPOTE MOJEGA DOMAČEGA KRAJA

Oj, mi smo pa tam na Žirovskem doma,
v prelepi dolin'ci na koncu sveta.
Smo skriti med hribi ...

Sredi hribovja, v zgornjem delu Poljanske Sore je kotlinica, v kateri ležijo Žiri. To je prav na stičišču treh slovenskih pokrajin: Gorenjske, Primorske in Notranjske. Žiri ležijo na nadmorski višini 487 metrov, imajo približno 4980 prebivalcev, v občino spada 18 naselij.

Slika 1 Žirovska kotlina (slikano iz Žirka)

Slika 2: Pogled na Žiri s Svetletovega grča, v ozadju Mrzli vrh

Kotlino obkroža venec hribov. Na vzhodu greben Žirovskega vrha, na jugu Goropeški grič, na zahodu najvišji 978 metrov visok Mrzli vrh. V žirovski kotlini se stekata dve dolini, z juga Sovrina in Račevska z jugovzhoda. Nad Taborom, najstarejšim delom Žirov, je hrib Žirk. Po ljudski legendi v Žirku prebiva hudobni zmaj Lintvern.

Najstarejši dokaz življenja na Žirovskem se skriva nekaj kilometrov po Sori navzgor. V smeri proti Logatcu so v pečinah nad reko Matjaževe kamre.

Slika 3: Matjaževe kamre

Hribi, ki obkrožajo žirovsko kotlino, nudijo v vseh letnih časih veliko možnosti za pohodništvo. Pohodne poti vodijo po označeni Slovenski in Loški planinski poti. Razgiban teren, prostrani gozdovi, cvetoči travniki, lep razgled in svež zrak kar sami vabijo. Urejene poti so primerne za vse starostne skupine in nudijo daljše krožne pohode ali krajše sprehode. Po gozdnih makadamskih poteh, ki obkrožajo žirovsko kotlino, je speljan Žirovski kolesarski krog. Dolžina celotnega kroga je 54 km. Primeren je za gorska kolesa. Po delovnem dnevu ali na prosto nedeljo si Žirovci radi spočijemo na sprehodu ali teku v naravi. Sprehajališča ob Sori do Ledinice in cerkve sv. Ane, skozi Tabor na Breznico ter iz Žirov skozi gozd na Goropeški grič, od koder se ponuja razgled na žirovsko kotlino so najbolj priljubljena. Zanimiv je Žirk, hrib nad Taborom.

Slika 4: Označena pot na Mrzli vrh na Ledinici

Na Žirovskem ni nič od tistega, kar sicer najbolj privlači turiste: ne velikih podzemnih jam, ne jezer z otočkom in cerkvico na sredi morja, ne toplih vrelcev, ne igralnice, ne pustnega karnevala … Zato pa je tu še veliko priložnosti, ob katerih pride človek v neposredni stik z zdravim naravnim okoljem.

Slika 5: Sotočje reke Račeve in Sore

Jon Velkavrh

ŽIRK

Žirovci smo v prostem času radi aktivni. Radi kolesarimo in planinarimo.

Žiri ležijo v kotlini in so obdane z griči: Mrzli vrh, Breznica, Žirovski vrh, Javorč, Žirk, Goropeke.

Vsi našteti hribi so odličen cilj za planinarjenje. Na vrhu Javorča, Goropek in Breznice se lahko vpisuješ v zvezek in si s tem vodiš evidenco obiskov.

Moja najljubša pot je pot okoli Žirka. Res je, da ni prav visok, a je vedno zabavno. Pot največkrat začnem pri knjižnici v Starih Žireh, kjer je bila včasih šola.

Slika 1: Pogled na knjižnico v Starih Žireh

Na pol poti proti vrhu stoji klopca, s katere se vidi celo žirovsko kotlino. Če dobro pogledaš lahko vidiš Blegoš, ki je spomladi znan po belem vrhu (pogovorno pravimo, da ima Blegoš belo kapo).

Slika 2: Pogled na žirovsko kotlino

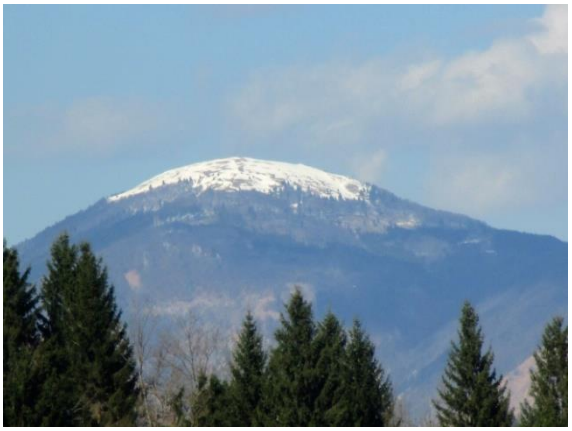

Slika 3: Blegoš z belo »kapo«

Spomladi in poleti pot krasijo rože: telohi, trobentice, zvončki in žafrani. Zgodaj zjutraj lahko opazuješ živali.

Slike 4, 5, 6: Spomladansko rastje ob poti na Žirk

Vrh Žirka ni tipični vrh, saj je na vrhu dolina z vrtačami. Najpogosteje naredim krožno pot okoli vrtač, včasih nadaljujem pot naprej na Breznico.

Za pot okoli Žirka potrebujem približno uro hoje.

Slika 7: Pogled na še ne zelene griče

Luka Gantar

ŠRC Pustotnik

ŠRC Pustotnik – športno rekreacijski center leži na obrobju Žirov. Sam prostor je bil dolgo zapuščen, zamočvirjen, krajani so tu odlagali gradbene odpadke. To čudovito lego ob reki Sori so kmalu izkoristili člani Konjeniškega kluba Žiri in Motorističnega kluba. Člani Konjeniškega kluba so tu postavili brunarico, poleg nje konjeniško manežo s pripadajočimi naravnimi tribunami za ogled konjeniških tekem. Motoristični klub na tem prostoru že vrsto let organizira moto zbor, ki se ga udeležuje veliko motoristov iz Slovenije in tujine ter tudi občani.

Večnamensko igrišče na mivki./Multi-purpose playground made out of sand.

Drugi del ŠRC Pustotnika je večino obiskan s strani mladih. V vročih poletnih mesecih se lahko osvežijo v reki Sori, kjer je urejeno kopališče. Poleg kopališča so leta 2015 zgradili večnamensko igrišče na mivki s pripadajočimi terasami, ki služijo kot tribune. Občina Žiri ima namen območje Pustotnika preurediti v območje zelenih površin, rekreacije in turistične namene.

Maks Trček

OKOLICA ŽIROV

Imamo zelo lepo gozdnato okolico. Večji del gozda sestavljajo drevesa bukve, smreke, jelke in kostanja. Poleg teh pa rastejo tukaj še macesen, borovci in breza. Plod bukve je žir. Po njem se je kraj tudi dobil ime – Žiri. Zaradi žleda in lubadarja so morali velik del gozda v zadnjih dveh letih posekati. Gozd v Žireh pokriva 1865 ha zemljišča in nudi naravno surovino številnim podjetjem ter prostor za izvajanje in uživanje v številnih športih. Po hribih in gorah so speljane lepe gozdne poti. Takšne so recimo Trim steza, Ledinca, Mrzli vrh, Goropeke in Javorč. Trim stezo so ravno prenovili. Na tej stezi so postavili športne pripomočke za dvigovanje uteži, hoja po vrvi itd. Vsako leto imamo kolesarsko prireditev, ki jo imenujemo Žirovski kolesarski krog, ki vodi po treh poteh. Od najmanj zahtevne do najbolj. Povezuje pa vse hribe okoli Žirov. Imamo tudi Žirovski treking. Pri tem si zelo aktiven, si v lepem okolju in iščeš orientacijske točke. V Žireh imamo tudi nekaj rekreacijskih skupin in prostorov. Taki so recimo nordijski center, stadion, konjeniki … ter skupine Trim as, SportKa. V okolici Žirov imamo hribe, griče in planote. Veliko rekreacijskih poti si lahko izberemo sami. Hribi niso prestrmi za otroke.
Poleti se lahko gremo tudi ohladit v reko Soro. Taka kopališča so na primer na Selu (Pr' Boban), Pr' Konjarih in pa tudi izven Žirov v Kopačnici pri Hotavljah, kjer je naraven topel vrelec. V Žireh imamo veliko podjetij, ki se ukvarjajo z izdelavo lesenih izdelkov. Na primer lesena okna, vrata, omare, okvirji za slike … Skozi Žiri teče veliko potokov, ki se zlivajo v reko Soro. Tako lahko greš na Ledinico in lahko občuduješ naravo, reko, poti … Nekateri se ukvarjajo še z ribolovom. V naših rekah je veliko postrvi.
Žiri so obdane s čudovito naravo in v Žireh je lepo živeti.

Zemljevid poti Trim steze

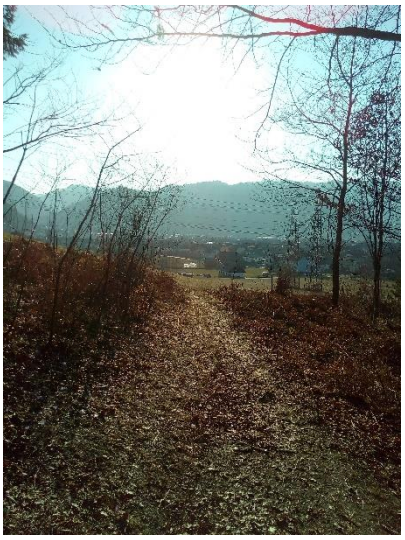

ogled s poti na poti na

Manca Šubic

ERASMUS+

Žirovski gozdovi ponujajo veliko rekreacijskih dejavnosti. Skoraj vsi gozdovi so opremljeni z trim stezami. Trim steze so namenjene rekreaciji. Vemo, da je v preteklosti bilo veliko več gozda, saj so ljudje lahko živeli tudi od tega. To pomeni, da gozd ponuja veliko več dobrin. Zelo prepoznavna je bila na tem območju voda, saj ni bila le za pitje, temveč tudi za poganjanje različnih naprav. Voda na tem območju je zelo čista, saj ni skoraj nobenega onesnaževalca.

Na tej sliki vidimo delček Žirov, ki je z vseh strani obdan z gozdom.

Na tej sliki je žirovski gozd

Na tej sliki je reka Sora

Matej Burnik

ŽIROVSKI VRH – Pot skozi Zalo, Žirovski kolesarski krog, Rupnikova linija

Žirovski vrh se nahaja v občini Žiri. Površina Žirovskega vrha je 10,98 km^2. Povprečna nadmorska višina pa je 714,1 m. Najvišja vzpetina je Goli vrh visok 962 m. Na Žirovskem vrhu prevladuje gozd. Tam mimo poteka znamenita Rupnikova linija, Žirovski kolesarski krog in Pot skozi Zalo.

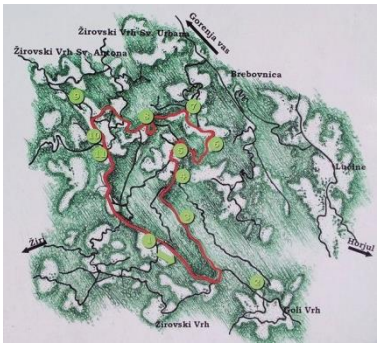

Rdeča črta prikazuje Pot skozi Zalo

Pot skozi Zalo je krožna in je dolga 11 km. Hoje pa približno od 3 do 4 ure. Najvišja točka Zale je 899 m. Posebna značilnost Zale je precejšnja vodnatost.

Pot se začne pri kmetiji Pr'Bukovcu na 850 nadmorske višine.
Preko nje poteka znamenita Rupnikova linija. Mimo kmetije pa vodi tudi Žirovski kolesarski krog. Pot je označena z rumeno zelenimi markacijami. Obstaja pa tudi krajša pot, ki je namenjena predvsem otrokom in je označena z rumenim medvedjim šapam. Med potjo je tudi šest animacijskih tabel, ki nas seznanjajo z vsebino poti. Tam je tudi zelo veliko mravljišč in nekatera so tudi zelo velika. Zanimiva je tudi medvedka Štefka, ki je velika 3,5 m. Ob njej je tudi mladiček. Za otroke pa so med potjo tudi igrala, ki popestrijo pot. Pot skozi Zalo je hribovita, gozdnata pokrajina, z večimi dolincami, ravninami in potoki.

Tabli za Pot skozi Zalo in Medvedkovo pot

Medvedka Štefka in mladič

Vsako leto je tudi na poti skozi Zalo organizirani pohodi. Pohod traja malo dlje časa, ker si med potjo ogledaš tudi vse druge zanimivosti Zale. V primeru organiziranega pohoda na poti potekajo animacijske točke na temo V Zali Ivana Tavčarja.

Čez Žirovski vrh poteka Žirovski kolesarski krog. Dolg je 53 km, prevozi pa se ga v približno 5 urah. Najvišje točke Žirovskega kolesarskega kroga so Mrzli vrh 987 m, Lovska koča na Javorču 900 m in Vrh Svetih Treh Kraljev 884 m. Največji del poti je asfalta 37 km, potem makadama 12,5 km in najmanj je kolovoza 3,5 km. Žirovski kolesarski krog poteka po ravninah in vzpetinah. Enkrat na leto je tudi organizirano kolesarjenje po Žirovskem kolesarskem krogu.

Mravljišče

Rupnikova linija pa je turistična znamenitost. Ko je organiziran ogled Rupnikove linije, se lahko sprehodiš skozi vse rove in tunele pod zemljo, ki jih je gradila starojugoslavska vojska.

Potok

Žirovski vrh je primeren za vse ljubitelje športa.

Neža Pisk

ERASMUS+ I FEEL WOOD-FOR GOOD

Žiri so največje in najpomembnejše mesto v Poljanski dolini in Rovtarskem hribovju. Ima veliko gozdne površine, ki jo porabimo v veliko namenov. Obnovili so trim stezo Laz. Odidemo lahko na pohod skozi Zalo ali na Vrh Svetih Treh Kraljev.

Vodnatost je ponekod večja kot drugod.

Na pohodu skozi Zalo srečamo medvedko Štefko.

Razgled na del Žirov iz hriba na začetku trim steze.

Na poti čez trim so nam taborniki postavili naravni fitnes.

Mrzli Vrh; del naselja je v občini Žiri, del pa v občini Idrija. Med 1. in 2. svetovno vojno je bila v bližini italijansko-jugoslovanska državna meja.

Vrh Sve
na seve
jugu no
vzhodu ljubljansko barje, na zahodu pa žirovsko kotlino in idrijsko hribovje.

Tjaša Bogataj, 7.c

ŽIRI IN GOZD

Žiri ležijo v Žirovski kotlini in so obdane z mešanim gozdom.

Na severovzhodu Žiri obdaja pobočje Žirovskega vrha. Na vzhodu Goropeški grič, ki se konča z Vrhom Sv. Treh Kraljev. Na Zahodu pa se razprostira Mrzli vrh s Koprivnikom. Na vse vrhove vodijo številne priljubljene pohodne poti, ki največkrat potekajo po gozdu.

Koča PD Žiri na Mrzl´k / Ena od mnogih markacij na pohodnih poteh

Vsa pobočja so poraščena z gozdom. V nižjih predelih je mešan gozd v višjih legah pa večinoma iglasti gozd. Najpogostejši listavci so bukev, hrast, breza, javor, lipa, kostanj. Najpogostejši iglavec pa je smreka. Najdemo pa tudi bor in jelko.

Po slemenih omenjenih vrhov poteka kolesarska pot, ki se imenuje Žirovski krog. Krog ponuja številne razglede na bližnje hribe in gozdove.

Med prvo in drugo svetovno vojno je Na Žirovskem vrhu potekala Rapalska meja med tedanjo kraljevino Jugoslavijo in Italijo. Na naši strani so gradili Rupnikovo linijo, kjer v gozdu še danes najdemo številne utrdbe in objekte.

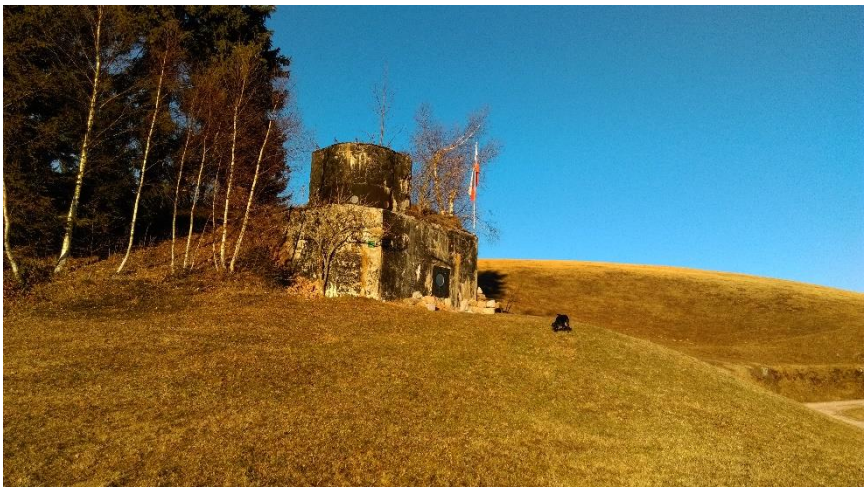

Utrdba na Žirovskem vrhu

Pred leti je naš gozd doživel naravno katastrofo, saj ga je doletel ledeni dež, ki je povzročil žled. Žled je trajal kar nekaj dni in pustil hude posledice gozdu, ki se čutijo še danes. Ker je bilo veliko dreves podrtih, kmetje niso mogli počistiti vsega gozda, zato se je naselil lubadar, ki uničuje gozd še danes.

Posledice žledoloma so še danes vidne

Živim malo ven iz Žirov, in sicer med Goropeškim in Žirovskim vrhom. Ko sem raziskovala gozd za projekt Erasmus+, sem ugotovila, da na Goropekah raste večinoma smrekov gozd. Na Žirovskem vrhu je veliko borovega gozda. Prav tako se razlikuje tudi prst. Na Goropekah je beli kamen in črna prst na Žirovskem vrhu pa je rdeč kamen in rdeča prst. Prav tako uspevajo tudi različne rastline. Na rdeči prsti najdemo veliko borovnic, na beli pa maline in robidnice.
Po dolini teče reka Račeva, ki je naraven mejnik med črno in rdečo prstjo. Reko Račevo napajajo številni hudourniki, ki so še ne dolgo nazaj bili tudi vir pitne vode za domačine.

Pobočje Žirovskega vrha

Pogled proti Goropekam

Gozd nam v Žireh prinaša veliko dobrin, saj imamo v Žireh lesno industrijo in tudi veliko obrtnikov, ki se ukvarjajo z lesom.

Zoja Jereb, 7. c

Raziskovanje okoliškega gozda in moje ugotovitve

Moje ime je Nina. Prihajam iz Žirov oz. vasi Ledinica v bližini Žirov. Žiri so kotlina, Ledinica pa zaključuje kotlino na zahodni strani. Iznad kotline se vzpenjajo naslednji hribi: Žirovski vrh (V), Zabrežnik (S), Koprivnik (SZ), Mrzli vrh (Z), Žirk in Vrsnik (J) ter Goropeke (JV). Kamorkoli se od doma zazrem v daljavo, se mi pogled vedno ustavi na gozdu. Torej lahko rečemo, da so Žiri kotlina, ki je obdana s hribi, poraščenimi z gozdom.

Za namen projekta ERASMUS+ sem se z atijem podala v gozd. S potjo sva začela kar za našo vasjo. Tokrat z drugačnim namenom kot sicer, ko sem tam le za rekreacijo. Z namenom, da gozd raziščem.

Na prvi pogled zgleda, da se z gozdom poraščeni hribi enakomerno dvigujejo iz kotline. Moja prva ugotovitev je bila, da je to pretežno zelo strm teren, poln dolin in grap, ki so ponekod kar težko prehodne. Ob večjih padavinah se sedaj nedolžne suhe struge v nekaterih grapah, spremenijo v grozeče hudournike. Odvečna voda se s hribov steka v dve reki, ki tečeta po kotlini – Soro in Račevo, ki je pritok Sore.

Na zahodni, južni in severni strani je prst pretežno ilovnata, rjave barve, na vzhodni pa rdečkaste barve. Od sestave tal je odvisno tudi, katere drevesne vrste rastejo. Povsod prevladuje smreka, ki jo dopolnjujejo bukev, hrast, jesen, javor, kostanj ter razne grmovnice.

Ponekod sva naletela na prave goloseke, ki so posledica spravila lesa zaradi napada žuželke lubadarja. Napada predvsem starejše smreke in tudi bor, ki so po žledolomu poškodovani. Ko se lubadar ob ugodnih razmerah prekomerno razmnoži, začne napadati tudi zdrave smreke in bore.

Ati mi je pokazal vodno zajetje za vas Ledinica. Skrito je sredi gozda in ga težko najdeš, če ne veš, kje se nahaja. Celo leto nam zagotavlja svežo pitno vodo, ki je do sedaj še ni zmanjkalo, niti v daljših sušnih obdobjih. Takih vodnih zajetij je v okolici Žirov veliko.

Ob nadaljevanju poti sva prišla do lovske krmilnice in nedaleč stran lovske opazovalnice, kar me je spomnilo, da v gozdu ne rastejo le rastline in živijo majhne ptice, ki so se neprestano oglašale. Živijo tudi večje živali, ki jim gozd nudi dom.

Ob vrnitvi na cesto, ki vodi v Mrzli vrh, sva srečala prve ljudi. Vračali so se iz koče na Mrzlku, ki jo je postavilo Planinsko društvo Žiri. To ni edina planinska koča, ki pohodnikom v okolico Žirov, nudi okrepčitev. Druga se nahaja v Žirovskem vrhu na Javorču. Navada mnogih domačinov je, da se ob prostem času odpravijo v gozd, ki jim s svojimi lepotami nudi mir, sprostitev in čist zrak. Za tiste, ki se radi dodobra razmigajo, je bila že pred 40 leti postavljena Trim steza na Žigonovem griču. Danes je lepo prenovljena in ima 20 postaj.

V gozdu sva opazila tudi več vrst markacij oz. drugih oznak, ki so nakazovale, da tudi skozi gozd vodi mnogo poti – planinske, kolesarske idr. Pot sva zaključila kar pri naši še nezgrajeni hiši, ki je na eni strani obdana z gozdom. Sedaj sem res začutila, kakšno srečo imam, da je gozd z vsemi lepotami tako blizu.

Iz ekskurzije po gozdu v okolici Žirov lahko sklenem, da je gozd čudovit sistem, ki ljudem nudi stvari, ki jih jemljemo prepogosto jemljemo kot samoumevne. Iz gozda dobimo les in ostale gozdne pridelke, zagotavlja kisik in čisti zrak, iz njega dobimo čisto pitno vodo, nudi možnost za rekreacijo in oddih, mnogim živalskim vrstam pa je dom in zatočišče.

Srečo imamo, da se v Sloveniji lahko po gozdu gibamo neomejeno, nihče nam ne brani prehoda. Seveda se je potrebno držati pravil. Ne uničujemo gozdnega rastja, gozdne sadeže nabiramo v dovoljenih količinah, ne odmetavamo smeti in ne vpijemo. V gozdu živi mnogo živali, ki jih sicer ne vidimo, vendar nas skrite nemo opazujejo.

Trim steza / Trimm trail

Žirovska kotlina/Žiri basin

Golosek/extensive clearings

Koča na Mrzlku/Cottage on Mrzlk

Gozdna pot/Forrest way

GOZD

V naši pokrajini drevesa živijo,
da pogled nanjo nam popestrijo.
V gozdu najdemo ptičke vesele,
ki nam bodo pesmico rade volje zapele.

V gozdu lepo se je igrati in
včasih dobro kakšnega
mestnega fanta vanj pripeljati.

Da bo videl lepoto dreves in rastlin
ter se o gozdu veliko stvari naučil.

Gozd prinaša tudi skrbi,
ki se jih z muko lotimo odpravljati.
Lubadar in žled sta nadlogi pravi,
da bi se ju znebili – vse bi dali.

V gozdu dobi se veliko stvari,
ki se jih da dobro porabiti.

Nina Artač, 7. A

ŽIRI IN OKOLICA

1.TRIM STEZA:

Povedala vam bom nekaj o krožni gozdni poti – trim stezi. Trim steza je dolga približno 2500 m. Med potjo lahko delamo različne vaje. Večina teh vaj je za moč (npr. dvig trupa in zaklon, potisk uteži nad glavo …). Teh vaj je skupaj 20. Na trim stezo hodijo občani Občine Žiri vseh starosti. Tisti, ki gredo na Javorč, se velikokrat tudi usedejo na čaj v koči. Tisti, ki želijo prehoditi še več kot le 2500 m, pa lahko pot podaljšajo in gredo na »Javorč«. Trim steza obstaja približno 40 let. V teh letih so jo prenovili le dvakrat. Prva postavitev trim steze je bila izvedena leta 1976, načrtoval jo je nekdanji učitelj športne vzgoje na OŠ Žiri g. Janez Bizjak. Obnovljena pa je bila spomladi 2016. Trim steza je zelo priljubljena pot za pohode.

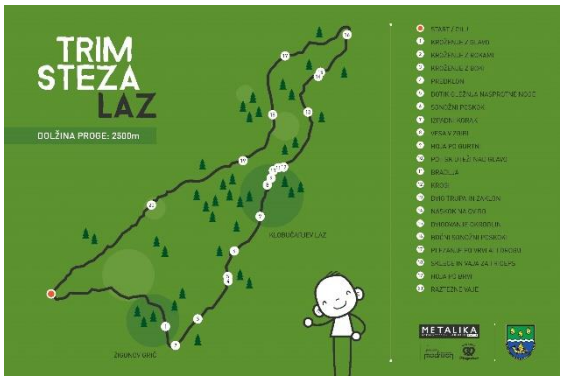

Slika prikazuje tablo, ki je postavljena ob vstopu na trim stezo. Na njej je prikazano: shema Trim steze, dolžina proge ter lokacija vaj za moč in sicerjšno vadbo.

Slika prikazuje tablico s prikazom vaje. Takšne tablice so po celotni trim stezi na mestih, kjer se dela vaje.

2. LEDINICA:

Ledinica je vas, ki leži na zahodu Žirov. V tej vasi je izhodiščna točka za Mrzli vrh. Na tem območju je prostor, kjer ljudje živijo, delajo, se sprehajajo, tečejo. Veliko ljudi se popoldne sprošča na Ledinici. Na Ledinici imamo tudi t. i. »županov kot«, kjer ljudje večinoma pešačijo, tečejo in sprehajajo pse. Iz Ledinice lahko pridemo v vas Selo, najprej moraš priti na Ledinico, nato greš po kolesarski stezi do makadama mimo hiš v klanec in si na Selu. Na Ledinici je največ takšnih ljudi, ki tečejo. Na Ledinici je tudi cerkev, ki se imenuje cerkev svete Ane.

Na sliki je prikazana reka Sora, ki teče čez Ledinico. V ozadju pa se vidi tudi cerkev svete Ane. Reka Sora pa je priljubljena tudi za lovljenje rib.

Most na Ledinici

Mia Gantar